

INŽENIRSKA AKADEMIJA SLOVENIJE
SLOVENIAN ACADEMY OF ENGINEERING
Tomšičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija

Slovenija potrebuje novo vizijo razvoja gospodarstva in družbe

---

VIZIJA, USMERITEV, PREDLOGI

Slovenija zaostaja v tehnološkem razvoju, zaradi ekonomskih razlogov in tudi zaradi tega, ker je bila tehniška inteligenca odrinjena od odločanja glede ključnih vprašanj gospodarskega, predvsem industrijskega, in splošno družbenega razvoja. Inženirska akademija Slovenije je opravila vrsto posvetovanj in drugih aktivnosti pod skupnim naslovom Tehnološka avtocesta, s katerimi je želela slovensko javnost in odločevalce opozoriti na slabo in mnogokrat nevzdržno stanje na področjih, ki se izrazito kažejo v sedanji gospodarski krizi. V nadaljevanju povzemamo nekatere ključne sklepe.

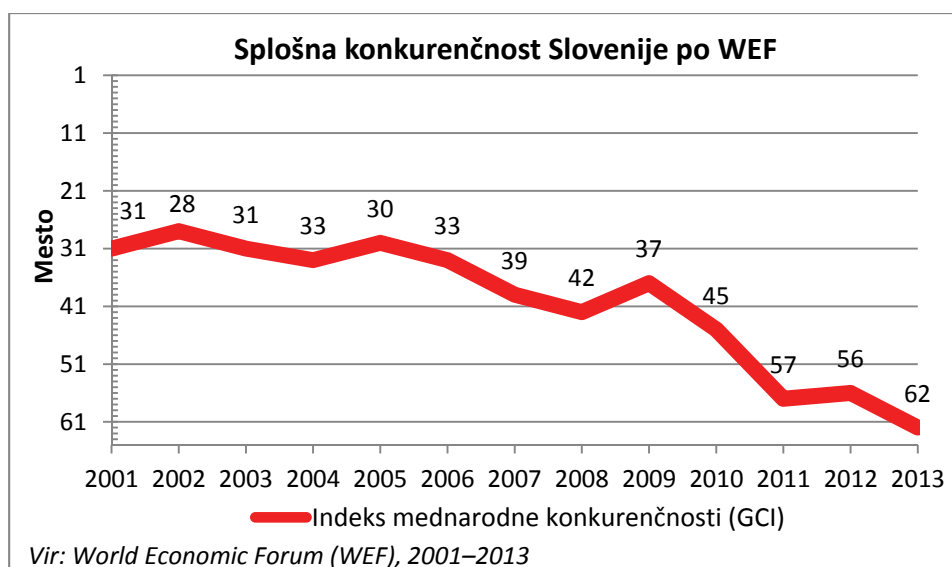
VIZIJA IN USMERITEV

Slovenija bi morala biti država, znana po inovativnih, izvozno usmerjenih visokotehnoloških podjetjih, ki bodo vodilna v izbranih nišah na globalnem trgu.

Cilj ukrepov in delovanja vseh mora biti uspešno gospodarstvo z visoko dodano vrednostjo. Samo povečevanje produktivnosti nam ne pomaga več. Rešitev so inovativni izdelki in storitve z višjo dodano vrednostjo. Tehnološkemu razvoju in inovacijam mora Slovenija pripisati izjemen pomen. V ta prizadevanja se morata v večji meri kot doslej vključiti tudi izobraževanje in znanost.

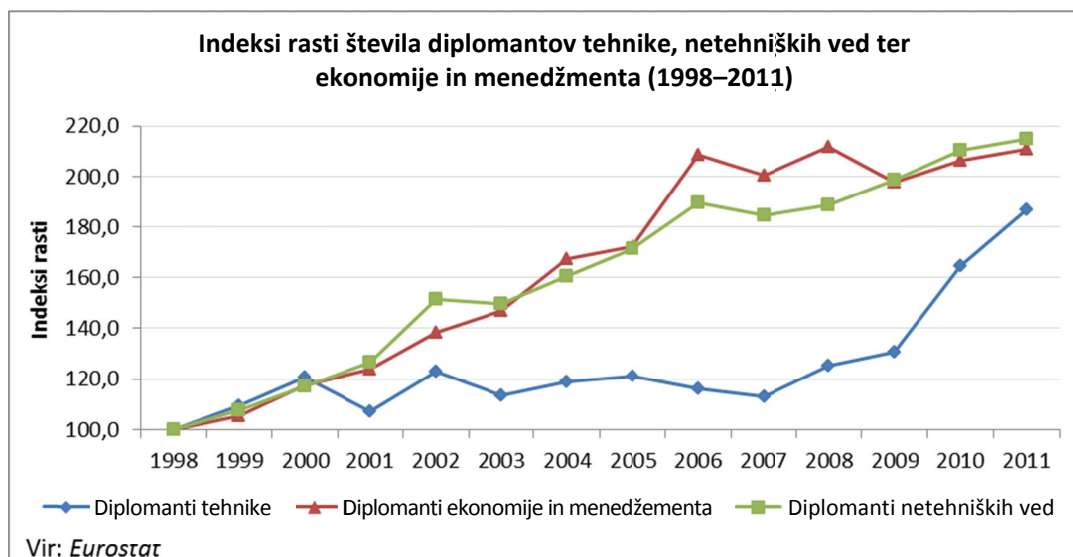
PREDLOGI UKREPOV

Industrijska politika

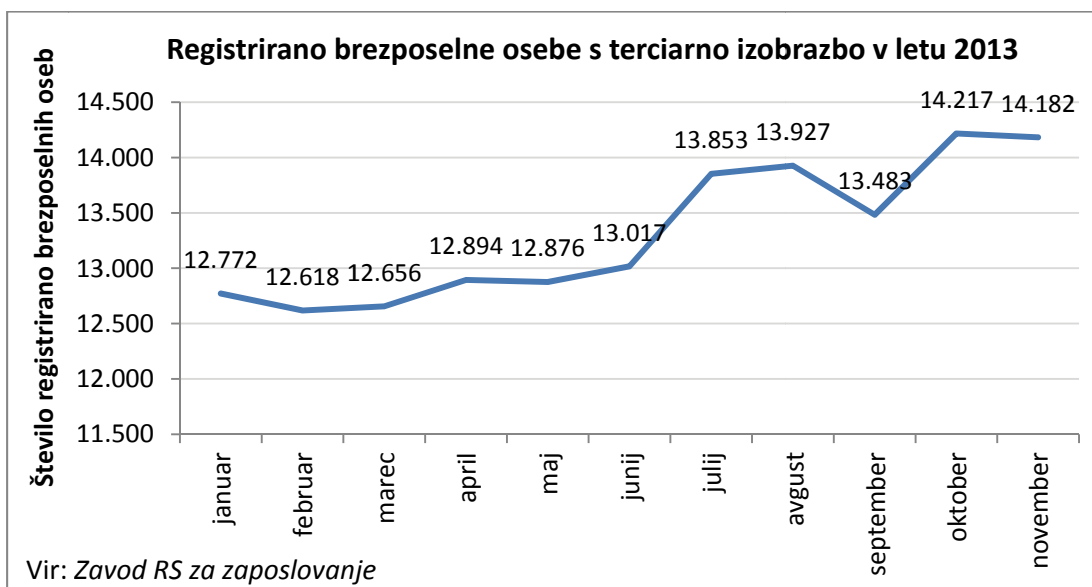

1. Slovenija je v resni gospodarski ter etični krizi, ki se izraža v neprimernem odnosu do dela, pomanjkanju odgovornosti ter nepregledni in nesmotrni porabi javnih in zasebnih sredstev. Večji del gospodarstva je v današnjem stanju nesposoben za obrat v nov val tehnološke rasti, ki ga zahtevajo svetovne usmeritve in globalizacija. Nujno moramo ustvariti pogoje za razvoj inovativnosti in tehnološko prenovo gospodarstva.
2. Država mora ohraniti za nacionalno gospodarstvo pomembne panoge, dejavnosti in podjetja. Ustaviti mora slabitev podjetij od njihovih pravih in navideznih lastnikov.
3. Ustvariti je treba okolje za nastajanje novih visokotehnoloških podjetij. Poudarek pa mora biti na spodbujanju raziskovalno-razvojne dejavnosti v sedanjem gospodarstvu z namenom usmeritve podjetij v proizvodnjo končnih izdelkov z novo vrednostjo. Nastajanja in rasti novih visokotehnoloških podjetij ne bo brez sedanjih uspešnih večjih podjetij.
4. Slovenija mora kot majhna država prilagoditi razvojni model svojim zmožnostim in konkurenčnim prednostim: človeški viri, okolje, les in zdrava pitna voda.
5. Za Slovenijo je primerna strategija skritih šampionov in neopazno prevzemanje majhnih, globalnih tržnih segmentov, ki jih veliki konkurenti ne opazijo ali se zanje ne zmenijo. Slovenija ne more postati vodilna v nobeni ključni tehnologiji ali v velikih tržnih segmentih.
6. Podpirati je treba rast deleža samooskrbe s hrano v pridelavi in predelavi, zlasti ekološko neoporečno, ter samooskrbo z energijo iz sonaravnih in trajnostnih virov.

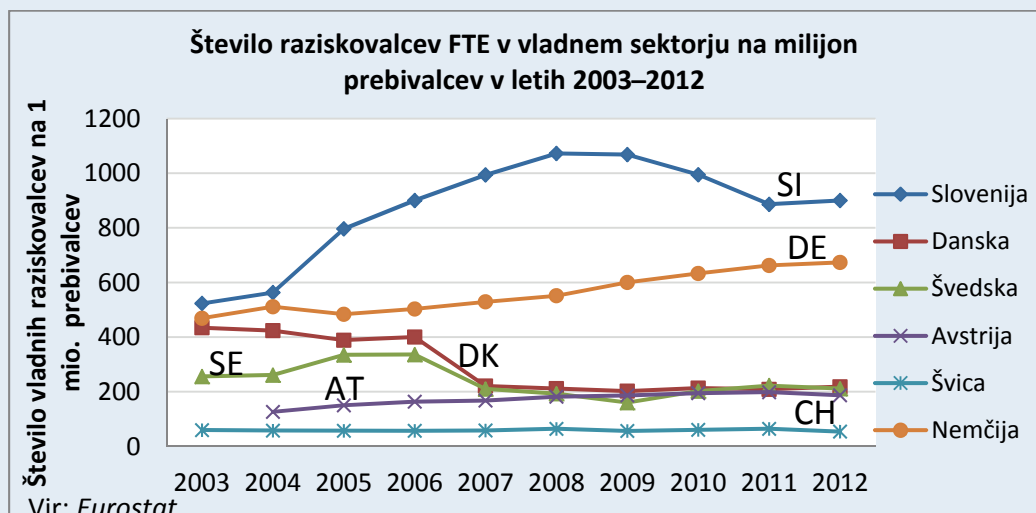
Izobraževanje

1. Učinkovitost izobraževanja naj se meri s kakovostjo in številom kadrov, ki jih potrebujejo država, njene ustanove in inštitucije, družbene dejavnosti ter predvsem izvozno usmerjeno in konkurenčno gospodarstvo.
2. Zaostri je treba merila za vpis v gimnazije ter povečati število in izboljšati kvaliteto srednjih strokovnih šol.
3. Izobraževanje na vseh nivojih naj bo usmerjeno v prihajajoči tehnološki razvoj industrije in družbe glede na svetovne usmeritve in globalizacijske procese. Zaostri nadzor nad denarjem, ki se porablja v izobraževanju.
4. V celotno verigo izobraževanja je treba uvesti več ustvarjalnosti. Na univerzah je treba preprečiti preveliko drobljenje in specializacijo, ki sta bolj sprejemljivi za visoke strokovne šole.
5. Treba je zmanjšati število programov in izobraževalnih institucij na področju družboslovja in humanistike.
6. Spodbujati relativno rast števila tehniško in naravoslovno usmerjenih kadrov v izobraževanju. Povečati njihovo mobilnost in zaposlovanje v gospodarstvu.
7. Inženirje je treba vključiti na vse ravni gospodarstva ter okoljskega, družbenega in političnega upravljanja.

Raziskovanje

1. Porazdelitev raziskovalcev v Sloveniji je neprimerna. V razvoj podjetij je treba vključiti inovativne visoko izobražene in kompetentne kadre, predvsem raziskovalce s področja tehnike in naravoslovja, ki bodo učinkoviti pri razvijanju novih in tehnološkem vzdrževanju zrelih tehnologij. Vlada mora s spodbudami povečati število raziskovalcev v podjetjih, ki delujejo na področjih, skladnih s strategijo pametne specializacije Republike Slovenije.
2. V večji meri moramo podpirati aplikativne raziskave, industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj. Raziskovanje naj postane naložba, saj so uporabni rezultati raziskav poleg vrhunskega inženirskega znanja edina realna možnost za dolgoročni izhod iz krize. Manj spremljati revolucionarne rešitve in rajše postati vodilni v popolnem obvladovanju in razumevanju izbranih tehnologij.
3. Sistem ocenjevanja, metodologijo in merila za financiranje raziskav je treba prilagoditi tako, da se bo povečal interes raziskovalcev za prenos znanja v gospodarstvo. Zaostri odgovornost za ocenjevanje in izvedbo projektov na vseh nivojih.
4. Sodelovanje med gospodarstvom in raziskovalno sfero v večji meri spodbujati z vavčerskim financiranjem in drugimi oblikami spodbujanja, predvsem pa z izobraževanjem mladih raziskovalcev za gospodarstvo.

Člani Inženirske akademije Slovenije menimo, da bi uresničitev predlogov bistveno prispevala k izhodu iz krize, izboljšanju splošnega stanja v državi in dolgoročnemu razvoju Slovenije.

Ljubljana, 12. decembra 2013

Predsednik IAS:

prof. dr. Vojteh Leskovšek, univ. dipl. inž.

INŽENIRSKA AKADEMIJA SLOVENIJE
SLOVENIAN ACADEMY OF ENGINEERING
Tomšičeva 4, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel: +386 (0) 1 425 4418
fax: +386 (0) 1 425 4417
GSM: +386 (0)51 642095
info@ias.si www.ias.si